

»Han er før alt, og alt består ved Ham« (Kol. 1,17)

Sæt dig ved min højre hånd

I året 738 f. Kr. skete noget afgørende i menneskehedens historie. Det var i kong *Uzzias'* dødsår. Da så profeten *Esajas* HERREN sidde på *en såre høj trone*, og hans slæb fyldte helligdommen. Serafer stod hos ham, hver med seks vinger. Med de to skjulte de ansigtet, med de to fødderne, og med de to fløj de; og de råbte til hverandre: »Hellig, hellig, hellig er Hærskarers HERRE, al jorden er fuld af hans herlighed!« Og dørstolpernes hængsler rystede ved råbet, medens templet fyldtes af røg. Da sagde profeten: »Ve mig, det er ude med mig, thi jeg er en mand med urene læber, og jeg bor i et folk med urene læber, og nu har mine øjne set kongen, Hærskarers HERRE!«

Hærskarers HERRES absolutte utilnærmelighed åbenbares her. Den store profet blev tilintetgjort, og de høje serafer, der aldrig var faldet i nogen synd, skjulte sig for Ham og råbte uafladeligt: »Hellig, hellig, hellig er HERREN!«

Den virkelige Gudsfrøgt, som er så sjældnen, beherskede dem alle. Til ingen af dem, end ikke til seraferne, de formentlig højeste engle, sagde HERREN: »Sæt dig ved min højre hånd!«

Vor Frelser

Hebræerbrevets hovedbudskab er dette: »Se dog, hvor stor han (Kristus) er« (7,4). I kapitel efter kapitel beskriver dette brev Herrens storhed og hans fuldbragte frelses storhed (se 2,3). Der er to sider af Jesu storhed, menigheden er tilbøjelig til at lægge mindre vægt på. Den første lyder således: »De vi nu har en stor ypperstepræst, som *er steget op igennem himlene*, Jesus, Guds søn...« (4,14). Kristi Himmelfart åbenbarer, hvor stor vor Frelser er. Han blev ikke henrykket i ånden ind i Paradis, men han steg i sit legeme, der nu var et opstandelseslegeme med kød og ben, op igennem himlene. En sky tog ham bort fra apostlenes øjne (Ap. G. 2,9). Det var Hans triumffart, men for dem, der var ladet tilbage, var det ufatteligt og til at begynde med et savn. De blev ved med at stirre op imod himmelen, indtil to mænd i hvide klæder, formentlig de samme som de to ved den tomme grav, (Luk. 24,4) sagde til dem i et bebrejdende tonefald: »Hvorfor står I og ser op imod Himmelen? Denne Jesus, som er optaget fra jer til Himmelen (var det ikke såre meget bedre for Ham?) han skal komme igen på samme måde, som I har set ham fare til Himmelen« (Ap. G. 2,10-11).

Da Han i sin tid åbenbarede sin herlig-

hed for tre af dem på forklarelsens bjerg, var der også kommet en sky, og fra skyen lød der en røst, som sagde: »Denne er min søn, den udvalgte, hør ham!« Og da røsten lød, var der *ingen at se uden Jesus alene* (Luk. 9,35-36). Men nu var Jesus ikke at se mere. Hvad var herligst: da de ikke så nogen uden Jesus alene, eller da de ikke så ham mere?

Den anden side af Jesu storhed, som Hebræerbrevet indgående beskriver, er en følge af den første. Begge står i umiddelbar sammenhæng med profeten *Esajas'* syn år 738 f. Kr. Lad os lytte til de tre første vers af dette brev: »Efter at Gud for-dum mange gange og på mange måder havde talt til fædrene ved profeterne, har Han nu ved dagenes ende talt *til os* ved sin Søn, hvem Han har indsat som *arving til alle ting*, ved hvem Han også har skabt verden. Han er Hans herligheds afglans og Hans væsens udtrykte billede og bærer alt med sit mægtige ord. Og han *tog sæde ved Majestætens højre hånd* i det høje, efter at han havde *fuldbragt* renselse for vore synder.«

Disse mægtige ord indeholder i en sammenfatning hele Hebræerbrevets åbenbaring af Herren og hans frelse. Vi vil kort betragte

Hebræerbrevet

Jesus tog sæde ved Majestætens højre hånd. Han er større end de største engle, større end keruber og serafer. Til hvem af dem har Gud nogen sinde sagt: »Sæt dig ved min højre hånd, til Jeg får lagt dine fjender som en skammel for dine fødder« (1,13). Vor Gud er en fortærende ild (12,29), men Jesus lærte lydighed af det, han led (5,8) og gik med sit eget blod een gang for alle ind i den himmelske helligdom (9,12), ja, ind i selve Himmelen for nu at træde frem for Guds åsyn til bedste for os (9,24).

Han bortskaffede synden ved sit offer (9,26), Han gjorde ham, der har dødens væld, djævelen, magtesløs (2,14), Han opnåede fuldendelsen (5,9), og blev vor ypperstepræst evindeligt, ophøjet over himlene (7,26), vor ypperstepræst, der ikke har nødig år efter år at gentage de samme ofre, thi han har ofret sig selv een gang for alle, så Gud aldrig mere vil komme vore synder i hu (8,12).

Hovedsagen i hele evangeliet er, at vi har en sådan ypperstepræst, der har taget sæde ved højre side af Majestætens trone i Himlene (8,1). Han har frembåret eet offer for synder og derefter for bestandig taget

sæde ved Guds højre hånd og venter nu kun på, at hans fjender skal lægges som en skammel for hans fødder. Hvor synderne er tilgivet, behøves der ikke mere noget offer for synd (10,12-18). Vor store ypperstepræst kan frelse os, der kommer til Gud ved ham, fuldt og helt, fordi han lever altid, så han kan gå i forbøn for os (7,25). Han har med sit offer for bestandig ført os, der helliges, til fuldendelse (10,14). At han gik ind i Himlene, betyder, at vi, som frelses, også skal gå derind, hvor han nu sidder ved Majestætens højre hånd, thi han gik ind som for forløber (6,20). Se dog, hvor stor han er (7,4). Se dog, hvor stor frelsen er (2,3).

En kort repetition

Vi vender tilbage til de første tre vers af Hebræerbrevet. Der hørte vi, at Gud nu ved dagenes ende har *talt til os* ved sin søn. Hvad har han sagt til os? Det kan måske sammenfattes således: »Vel er det ude med dig ganske så med profeten *Esajas*, men min søn har ved sit offer en gang for alle og for bestandig bortskaffet din synd og sidder ved min side for at gå i forbøn for dig. Jeg vil i nåde aldrig mere komme dine synder i hu. Jeg er din Fader. Jeg har efter min vilje skænket dig min Ånd.«

Vi hørte også, at Gud har indsat sin søn som *arving til alle ting*. Hvad har det at sige os? Jo, han, der er arving til alle ting, skammer sig ikke ved at kalde os for sine brødre (2,11), altså for *sine medarvinger til alle ting* (Rom. 8,17). Kan du følge med i repetitionen?

Vi hørte endvidere, at han *har taget sæde ved Majestætens højre hånd i det høje*. Vi kan med vor tanke ikke forestille os, at et menneske i kød og ben nu sidder der. Vi bør ikke læse det for hurtigt. Der sidder Menneskesønnen nu som forløber for os. Det er tvivlsomt, om Paulus har skrevet Hebræerbrevet, men at han har samme overbevisning om vor Frelsers storhed og hans frelses tilsvarende storhed, fremgår klart af hans breve, f. eks. Efeserbrevet, hvor han forkyn-der, at Gud »opvakte Kristus fra de døde og *satte ham ved sin højre hånd* i den himmelske verden, højt over alle magter og kræfter og herskere og hvert navn, som nævnes kan, ikke blot i denne verden, men også i den kommende, ja, *alt lagde Han under hans fødder*, og han gav Han som hoved over alle ting til kirken, der er hans legeme, fyldt af ham, der giver alle ting sin fylde – Ja, Han opvakte os med ham og *gav os plads med ham i den himmelske verden*, i

Kristus Jesus« (1,20-2,7). Kan du følge med i repetitionen? Jeg har svært ved det. Endelig hørte vi i Hebræerbrevets tredje vers, at Jesus har *fuldbragt renselse for vore synder*. Lad os synge med Kingo:

Da lød hans ord: Det er fuldbragt!
og bedre ord blev aldrig sagt;
opfyldt er lov og profeti,
afskaffet dødens tyranni.

Det giver trøst i hjerterod,
det er en evig glædes-flod;
nu står mig åben Himlens port,
for mig har Jesus fyldestgjort.

Englene

Vi hørte om *seraferne*, da profeten *Esajas* i år 738 f. Kr. så HERREN sidde på en såre høj trone. De skjulte sig med deres vinger for ham, medens de råbte til hinanden: »Hellig, hellig, hellig er Hærskarers HERRE, al jorden er fuld af hans herlighed!«

Profeten *Ezekiel* skuede HERRENS herligheds-åbenbarelse: fire levende væsener, der også skjulte deres legemer med to

af deres vinger – over deres hoveder var der noget som safir, noget ligesom en trone, og oven over var der noget ligesom et menneske (kap. 1). Disse væsener var de *keruber* (kap. 10,3 og 10,1), som i følge Salme 18,11 HERREN bliver båret af.

Profeten *Daniel* så en som en mand at se til, og ved hans komme faldt han, overvældet af rædsel, på sit ansigt. Det var englen *Gabriel* (kap. 8,16-18 og 9,21), der står for Guds åsyn (Luk. 1,19). Også *Zakarias* blev som Daniel forfærdet, da han så ham.

Der siges adskilligt om englene i Hebr. 1. De er ufaldne skabninger, der ikke kender til synd – og dog er det ingen af dem, hverken serafer, keruber eller nogen anden engel, Gud lægger den kommende verden under (Hebr. 2,5).

Hvem er det da? Det er os syndere, der i kraft af vor Herres Jesu mægtige frelse ophøjes til en plads, ingen seraf, kerub eller engel nogen sinde får: pladsen ved Jesu højre hånd på Guds trone! Frelsen er fra fortabelsens og fortvivlelsens gru til herligheden over al herlighed: pladsen på tronen! Frelsen er fra »ve mig, det er ude

med mig!« til »alt Hans er mit!«

Det har englene svært ved at forstå. Apostelen *Peter* siger, at det er noget, som engle attrå at få indblik i (1. Peter 1,12).

Englene skal ikke dømme os, men vi skal dømme dem. De skal heller ikke dømme verden. Det skal vi også (1. Kor. 6,2).

Englene sendes ud til hjælp for os, der skal arve frelse, d.v.s. arve alt sammen med Kristus (Hebr. 1,14).

Ak, hvor går frelsens herlighed os hurtigt ad glemme! Når du har læst disse få ord om den, har du ligesom jeg, der har skrevet dem, trang til at se op til HERREN din Gud i inderlig bøn om, at du ikke blot er en Ordets hører, men en Ordets gører, svarende til og i overensstemmelse med den mægtige frelse, din Frelser har vundet til dig.

Til sidst beder jeg enhver læser om at lytte til Ham, der er Amen, det troværdige og sanddrue vidne, Guds skaberværks ophav, og lægge sig på sinde, hvad han siger i Johs. Åbenb. 3,14-22.

Helligåndens komme

I den første artikel lød det spørgsmål: Hvad var herligst: da de ikke så nogen uden Jesus alene, eller da han blev borttaget fra deres øjne?

Jesu svar er: »Det er gavnligt for jer, at jeg går bort. Thi hvis jeg ikke går bort, kommer Talsmanden ikke til jer; men når jeg går herfra, vil jeg sende ham til jer« (Johs. 16,7). Det, vi ikke umiddelbart synes er herligt, er ofte gavnligt for os.

Hvis Jesus ikke havde taget sæde ved Majestætens højre hånd, da havde disciplenerne ikke modtaget den størst tænkelige gave: Guds Ånd, Jesu Kristi Ånd – og uden Guds Ånd har ingen del i det evige liv – uden Kristi Ånd hørte de ikke Jesus til, hvor mange herlige erindringer og oplevelser de end kunne se tilbage på med glæde og vemod (Rom. 8,9).

Da Herren steg op igennem himlene og på Faderens ord satte sig ved hans side, modtog han som vor Adam, Helligånden, som var forjættet os, og udgød den pinsedag.

Da modtog de kraft til at være noget, de ikke kunne være uden Helligånden: Jesu vidner.

Kunne de ikke vidne om ham uden Helligånden? De havde da vandret med ham i mere end tre år, hørt hans vidunderlige ord, set ham udføre sine mægtige tegn, ja, set ham flere gange efter hans opstandelse – kunne de ikke vidne overbevi-

sende herom uden Helligånden? Nej, det kunne de ikke, og det gjorde de ikke i de ti dage, der gik imellem Herrens Himmelfart og hans udgydelse af Helligånden. De havde nok kunnet fortælle derom, men at fortælle er ikke ensbetydende med at vidne.

Vidner

De kunne fortælle om alt, hvad Herren havde gjort, og de kunne berette om hans udseende, hans stemmeføring, hans enestående personlighed – men de kunne ikke vidne, thi det er at åbenbare hans altafgørende »betydning«, og det kan kun Ånden gøre, thi det er den, som vidner sammen med vandet og blodet (1. Johs. 5,6-8).

Han sagde før sin Himmelfart: »Dette er ordene, som jeg sagde til jer, medens jeg endnu var hos jer: alt det må gå i opfyldelse, som er skevet om mig i Mose lov og profeterne og salmerne.« Da åbnede han deres sind, så de forstod Skriverne. Og han sagde: »Således står der skrevet, at Kristus skal lide og opstå fra de døde på den tredje dag, og at der i hans navn skal prædikes omvendelse til syndernes forladelse for alle folkeslagene og begyndes fra Jerusalem. I skal være vidner om dette, men I skal blive her i byen, indtil I bliver iført kraft fra det høje« (Luk. 24,44-49).

Hvorfor ikke blot berette om alt det vi-

dunderlige, Jesus havde gjort – hvorfor ikke fortælle om hans død på korset, og at de havde set ham gentagne gange efter hans opstandelse?

Hvorfor ikke »vidne« om, hvor lykkelige de selv var, og at han havde givet deres liv mening – hvorfor ikke vidne om, at nu var de ikke mere bange for at dø?

Fordi intet af dette ejer nogen overbevisende kraft. Jesus sagde det med disse ord: »Hører de ikke Moses og profeterne, så vil de heller ikke lade sig overbevise, selvom en opstod fra de døde« (Luk. 16,31). I overensstemmelse hermed nøjedes Herren ikke med at vise sig for dem som den opstandne, men åbnede deres sind for Skriverne, d.v.s. Mose, profeternes og salmernes ord om ham. Peters pinseprædiken begynder ikke således: »I kan tro, vi er lykkelige! Vi har set, at Jesus er faret til Himmelen, og nu har vi modtaget Helligånden!«

Peter var et vidne, ikke om sig selv, men om Jesus, derfor begyndte han således: »Dette er, hvad der er talt ved profeten Joel« (Ap. G. 2,16). Hvad har profeten Joel sagt? Han har sagt, at der skal ske tre afgørende ting i de sidste dage: (1) »Og det skal ske i de sidste dage, siger Gud (bemærk, at Joels ord er Guds ord!), at Jeg vil udgyde af min Ånd over alt kød...« Det, der nu var sket, var mere end et opsigtsvækkende under. Det var opfyl-

delsen af Guds ord. (2) »Og *Jeg vil lade ske* undere oppe på himmelen og tegn nede på jorden, blod og ild og rygende damp. Solen skal vendes til mørke og månen til blod, før Herrens dag kommer, den store og herlige« (vers 17-20). Dette skete jo ikke pinsedag, hvordan kan Peter da sige, at dette er, hvad profeten Joel har talt? Fordi med Helligåndens udgydelse er de sidste dage indtrådt, og de indeholder, hvad Joel siger. Når det sker, er det ikke naturkatastrofer, men Gud, der lader det ske. (3) »Og *det skal ske*, at enhver, som påkalder Herrens navn, skal blive frelst« (vers 21).

Dette sidste er vel det »største« af det, Gud lader ske i disse sidste dage. Hver gang et menneske påkalder Herrens navn og derfor bliver frelst, er det en *opfyldelse af Joels profeti*. Det er Gud, der lader *det ske* i overensstemmelse med, hvad der står skrevet om ham.

Efter denne »indledning« til sin prædiken om Herren forkynder apostelen Jesu mægtige gerninger, hans død og opstandelse – og bemærk nu, hvorledes han vidner herom. Han begrunder Jesu opstandelse med, at det var umuligt, at døden kunne holde ham, *thi David siger med henblik på ham* – hvorefter Peter citerer først Salme 16, dernæst Salme 69 og endelig Salme 110: »Thi David er ikke faret op til Himmelen, men han siger selv: HERREN sagde til min Herre: *Sæt dig ved min højre hånd, til Jeg får lagt dine fjender som skammel for dine fødder«* (vers 25-35).

Kristus er opstanden og har taget plads på Guds trone, fordi det står skrevet om ham. Peters vidnesbyrd skete i Åndens kraft, der er ensbetydende med Ordets kraft. Det var en eneste herliggørelse af Jesus i overensstemmelse med Ordets herliggørelse af ham. Peter selv trådte ganske i baggrunden. Han talte ikke ovenfra-ned efter til de mange, der lyttede, men bad »om lov til at tale frit til dem om patriarken David« (vers 29).

Just fordi han ikke talte eet ord om sig selv, var det tydeligt for enhver, at han ikke blot stod inde for hvert ord, han forkyndte om Jesus, men også selv var behersket af denne Jesus, »som I korsfæstede«, men som Gud har gjort både til Herre og Kristus (vers 36), behersket i en sådan grad, at alle hans egne synder, hans forræderi og svig, ikke tyngede hans samvittighed eller svækkede hans frimodighed, så sandt de i overensstemmelse med ordet om Jesus ikke mere blev tilregnet ham, men var lagt på »denne Jesus«.

Peter var ikke mere et tempel for sig selv, men for Herrens Ånd. Det forkyndte han ikke med ord, men det var tydeligt for enhver. Der stod en duft af liv om ham.

Han sluttede ikke sit vidnesbyrd med

en appel til tilhørerne om at omvende sig. De spurgte selv: »Brødre, hvad skal vi gøre?« Da sagde Peter til dem: »Omvend jer og lad jer døbe hver især i Jesu Kristi navn til jeres synders forladelse, så skal I få Helligånden som gave, thi jer gælder forjættelsen, jer og jeres børn og alle dem, som er langt borte, så mange som Herren vor Gud vil kalde« (vers 37-39). Disse ord er afslutningen af hans prædiken, helt i overensstemmelse med, at *der står skrevet*, at der i Jesu navn skal prædikkes omvendelse til syndernes forladelse for alle folkeslagene (»alle dem, der er langt borte«) og begyndes i Jerusalem (Luk. 24,46-48).

Peter træder frem sammen med de elleve, ikke fordi han gerne vil frem, men fordi Herren ved sin Ånd kalder ham dertil. Han træder ikke frem i egen kraft eller i tillid til sig selv, men i Åndens kraft, den Ånd, hvis kraft fuldkommes i svaghed. Det var første gang, denne ulærde fisker med den galilæiske accent skulle tale til en stor skare mennesker. Han var vel forberedt dertil uden at have forberedt sig dertil, thi Herren havde ført ham til frelsens fuldkomne frihed. Det var ikke i egen fromhed eller kraft, han talte, med ud af et rent sind, ja ud af Gud, i Kristus for Guds åsyn (2. Kor. 2,17). Det var således en tale i kærlighedens og sandhedens uselviske renhed.

Vidnesbyrdets frugt

Også med mange andre ord *vidnede* han for dem og formanede dem: »Lad jer *frelse* fra denne vanartede slægt!« Det er anden gang, vi hører ordet *frelse* (vers 21 og 40).

Ordene »lad jer« har en afgørende plads i Peters vidnesbyrd. De taler dels om noget, ingen kan af sig selv, men som enhver personligt må lade en anden gøre for sig.

De taler således om noget, der er aldeles umuligt. Af alt umuligt er det, at opstå fra døden, formentlig det umuligste.

Frelsen er en opstandelse fra døden i synd og overtrædelse, altså umulig for enhver af os. Men »*lad jer frelse*«, »*lad jer døbe*, hver især...« thi Gud formår ved Jesus Kristus at oprejse jer til et helt nyt liv!

De, som nu tog imod hans ord, blev døbt; og på den dag blev der føjet omtrent tre tusinde sjæle til.

Hvad var herligst: da de ikke så nogen uden Jesus alene, eller da en sky tog ham bort fra deres øjne?

Kirken

De lod sig døbe og frelse, og de lod sig også som levende stene opbygge til et åndeligt hus, et helligt præsteskab. Den ære

tilkom dem, og den tog de imod (1. Peter 2,5 flg.).

Her herskede troen i skarpeste modstand imod denne verdens visdom og kraft. Her herskede Helligånden i skarpeste afstandtagen fra tidsånden. Her herskede den første kærlighed i al dens kraft og med alle dens åndelige ofre i de mangfoldige gode gerninger.

Det er sørgeligt at tænke på, at noget så forfærdeligt som den katolske magt- og pragtkirke kunne vinde overhånd, og at den ene mere kostbare stenkirke efter den anden helt op til vore dage har fortrængt Guds kirke af levende stene, Hans åndelige hus.

De første levende stene er beskrevet i Ap. G. 2,41-47. De kom dagligt i helligdommen i Jerusalem, men da den første martyr havde vidnet om, at Gud, »Den Højeste bor ikke i huse, gjort med hænder, men som profeten siger: Himlen er min trone og jorden mine fødders skammel. Hvad for et hus vil I bygge mig? siger Herren, eller hvor er stedet, jeg skulle hvile på« (Ap. G 7, 48-49), var tiden for kirken tilstedeværelse i stenhuset, pragttemplet i Jerusalem forbi – menigheden blev forfulgt – og det har den i virkeligheden altid været, når den var, hvad den bør være.

Herren har ikke ophørt med at elske sine, hvor de end er. Måske lyder en stemme fra oven til os: »Kom til Ham, den levende sten, der vel er vraget af mennesker, men udvalgt og kostelig i Guds øjne, og lad jer selv som levende stene opbygge til et åndeligt hus, til et helligt præsteskab, der bringer åndelige ofre, som ved Jesus Kristus er velbehagelige for Gud« (1. Peter 2,4-5).

Hvilke konkrete konsekvenser det får for hver enkelt af os, kan ingen sige. Ingen af os er herre over den andens tro, men medarbejder på hans glæde.

For mit eget vedkommende har det ført en lang vej bort fra det, jeg var opvokset i og med stor taknemmelighed ser tilbage på.

Jeg er ikke gået den vej i en følelse af, at jeg var en bedre kristen end de andre, der ikke gik den vej.

Det er nåde over nåde, at jeg fik lov til at gå vejen ud i svagheden og magtesløsheden, og det var i en følelse af samhörighed med alle Guds udvalgte, hvor de end var, vi i 1955 valgte navnet »Kristent Fællesskab« – et navn, vi ikke har patent på – i dag benyttes det af mange, der går en anden vej, og også af adskillige i indland og udland, som jeg ikke kender. Bedst var det måske slet ikke at have noget andet navn end »disciple«.

Vejen ud i magtesløshed og dårskab var for mig at komme til Ham, der er Vejen og Sandheden og Livet. Det var den

ufortjente ære, Peter taler om (1. Peter 2,7).

To afsluttende bemærkninger

Den første er, at vi nærmer os den allersidste periode af nådens tidsalder, perioden med forfølgelse af Guds hellige. Da tvinges menigheden tilbage til hjemmene. Måske kalder Gud nogle til allerede nu at gå vejen bort fra det sikre og synlige til det svage og usynlige.

Den anden bemærkning er, at Kristus er en god Herre. At tage sit kors dagligt op og følge Ham er ikke en tung pligt, men en oplevelse af, hvor viis og god og omsorgsfuld han er.

Lad os med *Chr. Richardt* syng:

Du, som Vejen er og Livet,
dig vi har vort håndslag givet,
Jesus, dig, på hvem vi tror;

mellem alle verdens røster
din er ene den, der trøster;
led os i dit hyrdespor!

Giv, at vi dig følger efter,
nær de små, de svage kræfter,
bøj vor vilje, smelt vor trods!
Lad dit navn i hjertet brændes,
så ved dig vi her må kendes,
at du hist må kende os!